

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 krt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseik alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 50 kr

Milán.

— jul. 19.

Királynak nem való, katonának jellem gyöngye.

E pár szóban bárki ráismerhet a keleti ország eme a világot örökké foglalkoztatni meg nem szűnő illusztris fejedelemre.

Hogy benne van az Obrenovicsook ki nem alvó, lázas türelmetlensége, mutatja azon körülmény, hogy midőn látta azt, hogy népe egy időre nem boldogult otthagya az országot, a királyi koronát és hogy magát csak némiképen kisegítse a keleti fejedelmek örökös penzzavarából, elfogadott végkielégítésül egy pénzösszeget, melyet a társaságukat megcsalt bankdirektorok kapnak a tőlök való megszabadulás czimén. A király elfogadott népétől pénzbeli végkielégítést.

A szerb radikálisok, akik a saját politikájuk irányát szeretnék hatalmon látni, sem a múltban, sem a jövőben nem fognak megszűnni küzdeni az Obrenovicsook ellen. Az a pár revolverlövés, mely pár nappal ezelőtt elfűtyölt Milán kocsija előtt nem a radikális irány végleges aláadását jelenti Szerbiában; sőt most mutatták meg csak valósággal, hogy nem fognak engedni népük érdekében erőszakoskodást és zsarnokoskodást.

A mi Milánt magát illeti, neki igen nagy szüksége van most népszerűnek lenni.

A párisi ledér élet után már nem maradt semmije — legfőlebb az a pár millióska adósság, — utána kellett tehát nézni a királynak valami rangjához illő foglalkozást találni.

Egy király, ki otthagyja koronáját csak azért, hogy egynehány év múlva foglalkozást keressen.

És talált is magához semmiképen sem illő rangot. A szerb generalissimus, a szerb hadak (?) főparancsnoka elég szép czim ahoz, hogy a király megmentse a királynak a trónt, mely már-már veszni készült. De milyen hadparancsnok király. Valóban szánja a szerb nemzet zöme hadseregét, mely volt oly frivol a nisi hadgyakorlat után csak átsétálni Bulgáriába országot foglalni. És a főparancsnok, király mert a szlivniczai hőssel szembeszállni, csupa könyelműségből, kaczer indulatokból.

És ekkor kezdte megismerni a szerb nép királyát. A belgrádi pisztolylövések után el volt mindenki készülve a legerélyesebb nyomozásra. De nem voltak elkészülve a jellemgyöngye exkirály cselekedeteire, ki az összeesküvés számai kiderítési leple alatt ki akarja irtani a szerb intelligentiát, a radikálisokat. És Európa mint már annyiszor, most is

megszólalt a diplomatai jegyzékek alakjában és megállítja a királyt bosszumévében.

Azzal tisztában van nemcsak minden szerb, de mindenki, aki szeme előtt látja Szerbia ügyeit, hogy addig nem lesz béke és egységes állami élet, míg Milán Szerbiát nem hagyja el.

És elfog jönni az az idő, midőn meg fognak jelenni a jegyzékek és a király, hogy igazán megmentse az országot, eltávozik Szerbiából. A jellemgyöngye Milántól azonban saját akaratából ezt ne várja senki.

El kell jönnie annak a napnak, mely elszólítja Milánt ujólag Belgrádból és ha a jellemgyöngye király elmegy barátai és a baccarat asztal mellé, béke és csend fog honolni Szerbiában.

Gergely Alfréd.

BELFÖLD.

Szell nem megy Ischlbe. A Bud. Tud. jelenti: Nem felel meg a válságnak több lapnak az a híre, hogy Szell Kálmán miniszterelnök Ischlbe megy a királyhoz. Utazásra most egyáltalán nincs is ok a miniszterelnök Rótóton marad a jövő hélig, a mikor Budapestre jön.

Apponyi beszámolója. Apponyi Albert gróf értesítette jász-berényi választót, hogy — mint rendesen — ez idén is az őszi ülésszak előtt megfogja tartani beszámoló beszédét.

Mi voltál egykor?

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —
Mi voltál egykor? ... Nyíló rózsá
Tele ábrándos illattal,
Mely kelyhét a szélől is óvja
Gyöngye szirmanak fátolával.
... Oltári kep. Bűnös szemekkel
Nem nézhetett read az ember ...
Szelid szép arczod ugy szerettem
Eiső, ábrándos szerelmemmel ...

Azóta elmúlt sok idő már:
Sárba hullott a rózsá szirma,
Az oltarképből korcsma-czegér
Leit rut szavakkal tele írva ...
Meglátlak olykor s elfordulok
Egykedvűen, hideg szemekkel,
Pedig szeretlek most is, most is
Nagy, végheietlen szerelemmel ...

Kiss Ernő.

Gyalog Rómába.

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —
— Egy debreczeni diák. —

A fővárosnak már füstölő gyarkéményei s magasabb helyen fekvő tornyai látszanak. A Dunán túl vagyunk! Még egyideig a budai hegyek közt ballagunk eléggé egyenes uton s a sok nyaralók, villák nézése közben észre sem vesszük, hogy a nap már végső sugarait

húti a földre s hogy a távolból már integetnek felénk a Vértes és Balról a bakonyi hegyek!

Szinte szeretnénk fáradságunk daczára is tovább gyalogni, hogy minél hamarabb lássuk a ránk váró nevezetességeket!

Azonban a meglepetés csak a következő napi élvezet!

Bizonyos lázas, gyönyörteljes érzelem vesz rajunk erőt, mikor már csak néhány kőhajításnyira vagyunk a híres bakonyi erdőtől, hogy meglegedett, büszke érzelmenne változzék, a mikor a fák sűrű lombjainak védelme alatt kellemes árnyékban hsladtunk.

Ez tehát a régi magyar betyár világának (mai napig is) rejtelmes tanyája!

Mintha most is elnének még, úgy érzi az ember s akaratlanul is megrezzenve tekint hátra, ha a szellő megrázza a fák leveleit s a mint susogni hallja, rá gondol azokra a ... betyár történetekre, meg arra az ismeretes népdalra!

Csak a holdvilág kellene még! No nem sokára teljes fényében ragyoghat az is! Nem sokáig lesznek már ott azok a sűrű lombok! Kipusztítják, kiirtják lassanként!

Velök együtt talán elhalnak azok a történetek is a nép ajkán!

Napokig járhatnánk e hatalmas erdőben s végig mehethnénk azon a barlangon is, melyet a nép Savanyu Jóska menedékének tart s amely állítólag egyik falutól a 3 ik faluig vezet, de ne időzzünk soká, hanem siessünk a magyar tenger felé!

Egy kanyarulatnál egyszerre csak előtűnik terem! — Mily elragadtatás, milyen édes érzelem!

A szellő alig rezgeti csak a nyárfa leveleket is, zöldes vize mégis hullámszik s ugyancsak hánnya-veti azokat a kis vitorlás csolnokokat, melyeken a balatoni fürdők közönsége élvezi a kies vidéket s a kellemes levegőt.

Hosszában szemünk nem láthat el, oldalról legtöbbször helyütt hegyek övezik, kivéve azt az oldalt, ahol vize a Sión át lefoly a Dunába.

Olyan jól esik megpihennünk a paron s elbeszélgetni a locsogó hullámokkal! Mennyi regét, mennyi szép regét susognak, épen mint azok a várdüledékek, a melyek további utonkon egymásután tűnnek fel egy-egy magas szikla tetején.

Bizonyos szent érzellemmel tekintünk rájuk, hiszen egy lángész, egy édes szavú dalnok avatta fel őket lantjaival örökre élőkke! Sümeg, Tahika, Cobancz, Szigliget! Egyforma rom mindenik, de a felidézett emlékezet fátolán át olyan szépnek, olyan tündériesnek tetszenek.

De nemcsak e romok, nemcsak a Bakonyi erdő, a Balaton-tó tesznek reánk ilyen hatást, hanem az egész s bizonyos illetődéssel járunk e szép vidéken s ha egy-egy völgyben járunk, ugy szeretnénk felrepülni a legmagasabb csucsra, fel a romokhoz, hogy egyszerre lássuk, egyszerre élvezzük az egészet!

A kiegyezés. Thun gróf osztrák miniszterelnököt holnapra várják Bécsbe vissza Ischlből. Holnapután pedig — bécsi tudósítás szerint — már közvetszik Magyarországon a szentesített kiegyezési törvényeket.

Elkészült törvényjavaslatok. A bányatörvény- és rendtartás, valamint a bányatelekkönyvek szabályozása és életbe lépésére vonatkozó törvényjavaslatok úgy az igazságügyminiszteriumban, mint a pénzügyminiszteriumban teljesen elkészültek. Mint a «Kel. Ért.» jelenti, e javaslatokat még az őszi ülésszakban terjesztik a képviselőház elé.

Egységes tűzrendészeti szabályok. A tűzrendészeti szabályoknak az ország egész területén egyöntetűen való rendezése iránti előmunkálatok a «Kel. Ért.» szerint a belügyminiszteriumban már teljesen elkészültek. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot valószínűleg még a folyó évben terjesztik a képviselőház elé.

Vakatió.

Debreczen, jul. 19.

Pár nap előtt a lapok már említést tettek az igazságügyminiszter egy rendeletéről, a mely a bírósági hivatalnokok szabadság idejére vonatkozik. Nem ismerjük magának a rendeletnek szövegét, sőt úgy vesszük észre, hogy ez az igazságügyi miniszterium ama bizalmasabb természetű aktái közé tartozik, a melyek a laikus világ előtt homályba burkolvák és az érdekelt kör előtt is esetről esetre, vagyis akkor lesznek ismertekké, mikor alkalmazásukra a helyzet lehetőséget ad. Annyi bizonyos, hogy a kérdéses rendelet a jövő évvel életbe lépő bünvádi perrendtartás életbe lépésének nehezségei miatt a bírósági tisztviselők szabadságidejének korlátozását és — mint látszik — az alkalmazásra nézve bizonyos latitudót engedi a törvényszéki elnökök discretionárius természetű joghatóságának, mert eddig alkalmazásában legalább törvényesékek szerint különböző alakban nyert érvényesülést.

No hát a rendeletnek ez az a olyan természetű, a mely ellen úgy a jogosság, mint a szóban forgó igazságszolgáltatási érdek szempontjából számos kifogást lehet emelnünk. Nem foglalkozunk azonban a dolognak ez oldalával, mert nem ismerjük szó szerint való szövegében a kérdéses igazságügyminiszteri rendeletet.

Csak menjünk tovább! Nemsokára meglesz ez az óhajunk is!

De előbb át kell kelniünk a Vellebiten, a Karston!

Minő fáradtságos ut! S csak az vigasztal, hogy mégis nyújt valami élvezetet! Először úgy érezzük, mintha csak a Kárpátokban, a szép Kárpátokban járnánk, csak éppen a fenyő erdők s később a zuhogó patakok hiányzanak.

De mennél inkább haladunk a tengerpart felé, annál kopárabb, annál zordonabb! Szegény nép! Milyen paradicsomi egyszerűségben, de korántsem boldogságban él e hegyek között!

Rosszul tejlő teheneit ott legelteti a meredek lejtőn s ettől nyeri táplálékának felét, másik felét pedig a rossz természetű kukoricából, melyet fáradtságosan munkál a köves talajban.

En 4 napig jártam közöttük, de úgy éreztem, hogy nehezen szoknek az ilyen élethez. Hogy én arra ébredjek fel, a mivel lefeküdtem! Reggel, délben, este mindig csak Kruha tejben s napról-napra.

Hátha még elgondoljuk, hogy szegények még csak egy kis becsületes vizet sem ihatnak, hanem csak megszürt, de még előbb gondosan összegyűjtött esővizet, hát bizony meglehetősen idezzük lelki szemeink elé a mi «Arany kalaszszal ékes rónaság»-unkat.

Utunk mindig fáradtságosabbá s kedvtelenebbé lesz. Minden oldalról csak kopár, méz sziklák s köröskörül halál csend, kivéve a hegyek alól vagy közül néha elő-elő buk-

Es e mellett arra, hogy foglalkozunk az igazságügyi adminisztrációnak azzal az irányzatával, a mely a törvényszéki elnököktől justitális főispánokat akar kreálni, úgy is találunk alkalmat.

Foglalkozunk azonban e helyett magával a kérdéses rendeletnek lényegével és felvetjük a kérdést: hogy helyes-e, jogos-e a lélekölő munkában egyötört igazságügyi hivatalnokokat megfosztani még attól a csekély kedvezménytől is, a mit rajuk névvel eddig az a pár heti munka-szűnet képviselt?

E részben mindenekelőtt tagadásba kell vonnunk a kérdéses rendelet kiindulási pontjának, az új bünvádi eljárás életbe lépésére alapított érv helyességét.

Mert hisz az, hogy az új bünvádi eljárásnak több könnyelműséggel, mint megfontolással 1900 elejére megígért életbe lépése akkorra haborítatlanul megtörténjenk. s mmi esetre sem találhatja előfeltételt az összes igazságügyi hivatalnokok szabadság idejének eldobzásában.

Ezen tekintet legfeljebb a bünvizsgálatok vezetésével megbízott bírakra nézve inolválhat megszorítást. És éppen abban van a szóval tett miniszteri rendelet odiosus voltának egyik kirívó megnyilatkozása, hogy a bírakra vezve elősegésnek tartja a szabadság idő kivétele tekintetében az egyszerű figyelmeztetést, míg a segéd- és a kezelő-személyzet tagjaira nézve a tilalom áttörhetlen korlátjait állítja fel.

Mintha az új bünvádi eljárás életbe lépésének volna valami köze ahhoz, hogy a jarasbíróság Sp. lajstromait vezető az a szegény irnok elmegy-e pár hétre egy kis vidéki üdülésre vagy sem?

Am nem vonjuk kétségbe, hogy az új bünvádi eljárás életbe lépésének érdeke már most bizonyos, többé kevésbé rendkívüli jellegű intézkedéseket követel. Ilyennek ismerjük mindenekelőtt a bünvádi bírói személyzet szaporítását.

Sőt concedáljuk azt is, hogy éppen a bünvádi eljárás életbe lépésének szempontjából szükség lehet a szabadságidő aránylagos kivétele felett való nagyobb ellenőrzésre is. Mindebből nem következik azonban, hogy a bírósági hivatalnokok egésze előtt felállítsanak egy olyan korlát, melyen át csak az elnöki protektio biztosításával avagy a piai frausok felhasználásával juthatnak az az arany szabadság tágas mezőire.

kanó vonatot. Nem kiáltana-e fel hát mindenki, a mint én nem egyszer, nem kétszer, de százszor is, mikor egyszerre maga előtt látja az Adriát!

Az a tizezer hellén, kiket Xenophon vezetett vissza hazájukba, mikor megpillantotta a hosszú pusztai vándorlás után a tengert, szinte ujjongva kiáltott fel: Thalatta! Thalatta!

Én, ki eddig még nem láttam igazi tengert, ki nem láttam eddig a mi drága tengerünk, nem kiálthattam-e fel ugyanazzal az érzellemmel, mint azon tizezer hellén közül egy, Adria! Adria!

Nem sihettem-e én is lázasan, hogy leüljek a partjára s rágondoljak arra az időre, melyről a szirtek-n megőrt hullámok beszélnek! A mikor Kálmán s László királyok életek!

Aztán mikor végig futottam hazánk történetén s gondolataim újra ott játszottak a hullámokkal, hát nem sóhajthattam-e fel én is a költővel:

«Óh nagy volt hajdan a magyar!
Nagy volt hatalma s birtoka!
Magyar tenger vizében hunyt el
Észak, Kelet s Dél hulló csillaga.»

Hiszen ebből a nagy tengerből csak ez a kicsi maradt meg annyi áldozat, annyi odaadás után!

Kelt Velenceze, 1899. Jul. 14.

Erdei Károly.

A modern állami berendezkedés és annak mai rendszere ellen gyakran hangzik fel a vád, hogy neküözzi a humanizmus szellemet.

Nos hát ha az volt az igazságügyi miniszter czéja, hogy bizonyítékot szolgáltatson a váe igazolására, úgy alig tehetett egyebet, mint a kérdéses rendelet kibocsátását. Onnan felülről, a szép miniszteri palota kenyelmes büroijából esetleg kicsiny dolognak is tűnik fel ez az egész kérdés, hogy vajjon az a néhány pár szegény irnodist és irnok, a ki a napi 6—7 órai munka sulya alatt elcsigázottan alig várhatja már, hogy néhány napra a szobának dohos levegőjétől távol, egy kis üdülést élvezzen, eléri ezt a jámbor óhaját avagy nem?

De egy néhány száz szegény család szempontjából és a humanizmus szempontjából nem kicsiny dolog am! És végeredményben nem közönyös az államérdek szempontjából sem.

Mert ugyan bizony nem több garantit nyújt-e a jövőben az igazságügyi adminisztratio haborítatlan menetere nézve az, ha a tisztviselők elégedetten látnak hozzá feladataik ellátásához, mint sz ellenkező: ha a jövő feladatainak sulya a folytonos munkában összegörnyedti valakra, elszórt organizmusokra nehezül?

Az igazságügyi miniszter jól tette volna, ha megfontolta volna a kérdéses rendelet kibocsátása előtt ezeket a kérdéseket. És a törvényszéki elnökök okos dolgok cselekesznek ha a nekik adott discretionárius jog keretében a méltányosság követeléséhez alkalmazkodva összeegyeztetni igyekeznek azokat az ellentéteket, a miket az a famózus rendelet az adminisztratio latszólagos es a humanizmus valódi érdekei között tamasztott.

KÜLFÖLD.

Belgrádi merénylet. A Kölnische Zeitung belgrádi jelentések alapján azt írja, hogy a merénylet dolgában indított vizsgálat szalai Montenegróba vezetnek és összefüggésben vannak Karagyorgyevicscsel, aki állítólag kevesse a merénylet előtt titokban a szerb határon tartózkodott.

A lap kiemeli, hogy a szerb királynak joga volna az ö-szeesküvők ellen a legnagyobb szigorúsággal eljárni, de azért jól teszi, ha mérsékli magát.

Bolgár panama. Konstantinov képviselő a szobranye nyílt ülésében szemére lobbantotta Tenev pénzügyminiszternek, hogy megvesztegethető. Felelítettette, hogy a Román-szumi vasutépítő társaság Tenev miniszternek 50 db részvenyt ajándékozott azon czélból, hogy a társaságnak, mint a nemzeti bank kormányzója, 600.000 frank összegű hitelt nyújtson. A miniszter és az ellenzék is követelték a vizsgálatot, melyet a szobranje el is rendelt.

Az örültség az irodalomban.

Debreczen, jul. 18.

Cezare Lombroso, a nagy olasz elmegyógyász érdekesen elmélkedik arról az újban eszelt jelenségről, hogy újabban az elmebetegségek esetei nemcsak az életben szaporodnak, hanem a szépirodalom is mindinkább szelesebb mérvben foglalkozik ve ök. A modern szép irdalom az olvasókat a legkülönfélébb elmebetegségek körtanával ismerteti meg. A régi irók is felhasználták ugyan az emberi elme elfajulásait irodalmi alkotások érdekesebb tetelére, azonban az ó-kori költők még nem tudták örültjeiket megrázó és megindító emberi vonásokkal, az emberi szívhez oly közel juttatni, mint a modern irók. Ajax és Orestes őrvjögései senkit sem inditanak meg, mig Euripidis hőseivel már inkább együttérzünk es tragikus sorsukat megsiratjuk. Dante es Shakspeare e tekintetben is tulszárnyalták korukat, Dante pokolbeli bűnhődői szánalmat gerjesztenek bennünk, a nagy angol költő pedig az alvajáró Lady Machbeth, az örökké habozó es tépelődő Hamlet, valamint a gyenge

elméjű ósz Lear királyban az örütség drámai erejét mutatta be megrázó valósággal.

Azonban csak a legutóbbi kor szépirodalmának volt fenntartva az elmebetegségeket a szervezetre való minden kóros stádiumokban és visszahatásaikban bemutatni. Különösen kedves alakja a modern regényíróknak az elmebeteg gonosztevő. Daudet «Jack»-jában egy örültet mutat be, ki középhelyet foglal el az ábrándozó és idióta között. Goncourt az elveszett nőknél epiféptikus lelkiállapotot írja le «Fille Elise» című regényében. Zola az örütség legkülönfélébb és legijesztőbb nemeit tünteti fel gonosztevőiben, kiket a «Bete humaine» «l'Assomoir»- és «l'Oeuvre» című regényeiben oly megdöbbentő közvetlenséggel jelleméz. Gyönyörűen írja le Dostojewski, a jeles orosz író «Raskolnikow» című híres dramáját regényében az alkalmi gyilkos lelki küzdelmeit, ki oly szegény, hogy tanulmányait sem bírja folytatni és ki szerint az emberek két osztályba sorozhatók: közönséges és nem közönséges emberekre.

— A közönségesekre — ugymond — kiknek a törvényeknek engedelmességre kell; és a nem közönségesekre, a kiknek minden megvan engedve, hogy cseljüket elérhessék.

Az elősoroltakhoz méltán sorolható a mogorva norvég költő, a nagy Ibsen is, ki egyes alakjaiban az elmebetegségeket mint átöröklődő betegséget jellemzi és mint például Norában, kinek könnyelműsége családi örökség, Hedda Gabler, ki érdekes állapotban még idegesebbé valva, bosszuszomjában gonosztevővé válik, Gabriel Borkmann, a sikkasztó bankigazgató, ki nagyvási hőbortban szenved. Mindezek az irodalmi jelenségek azt bizonyítják, Lombroso véleménye szerint, hogy a lélekbuválat mindinkább nagyobb tért nyer, de nem csak a tudományban, hanem a szép irodalomban is.

LEVELEK.

A modern irodalmi kis katedából.

Igeretemhez képest bemutatom az irodalmi kis katedának egy pár debreczeni íróról szóló részlet.

Általában véve a debreczeni írók sokkal önhittebbek, mint a fővárosiak.

Mindegyik egy-egy nem múltányolt zseni, ki arra volna hivatva, hogy műveit az egész ország ismerje. Fajdalom, az irodalmi klikk és stréber firkoncok (értsd: fővárosi írók) miatt háttérbe szorultak.

Különbben igen derék emberek, a kik saját műveiken kívül egymás műveit is elolvassák, ha jó kedvükben vannak.

De mutassunk egy kis izlőt a kis katedából:

K. Kit kell első sorban ismerni a debreczeni írók közül?

F. Koncez Ákost, mert neki más foglalkozása is van, meg hát ezt ő meg is követeli.

K. Micsoda kottirni Koncez Ákos?

F. Koncez Ákos mindenféle ismert irodalmi műfajt művel, sőt van egy speciális műfaja, melyet Debreczenben általában fészék-költészetnek neveznek.

K. Afészék-költészetnek van-e valami rendeltetése?

F. A kike műfajt ismerik, azt állítják, hogy igen üdvös hatással van a családi békességre, ellenben nem gyakorol valami kellemes hatást az olvasókra.

K. Vagyike Koncez Ákos halhatatlanságra?

F. Egyáltalában nem, de azt nagyon szeretné, ha a «Szomorú órák» cz. műve

megérné a második kiadást. A közönség azonban nem akar magának szomorú órákat szerezni.

K. Micsoda különbség Szini Péter és Koncez Ákos között?

F. Koncez Ákos a «Szomorú órák» vidám szerzője, Szini Péter pedig a «Vidám versek» szomorú szerzője.

K. Szini Péter még mindig ír?

F. Igen. Ő mindig és mindent ír. Megátkozza a közönséget és verseket ír; megátkozza a színházakat s új népszínműveket ír; megátkozza a szerkesztőjét s népoktatási cikkeket ír; megátkozza önmagát is, — de ír.

K. Valami üdvös változás vehető-e észre Szini Péteren?

F. «Roptelen» cz. elbeszélő költeménye azt mutatja, hogy a természet korcsosulásainak tanulmányozására adta ujjában magát.

K. Mikell tudni Than Gyuláról, mint színműíróról?

F. Than Gyula színműveivel pathológiai hatásokra örekszik. «Debreczen a holdban» cz. művével például valósággal holdkórosokká tette a nézőket.

K. Regényeket is ír Than Gyula?

F. Sőt nagyon is ír. Még pedig társadalmi regényeket. Regényei azt a társadalmi problémát igyekeznek megfejteni, hogy irnak-e manapság olyan regényt, melynek nem akadnak olvasói?...

K. Micsoda Ujlaki Antal?

F. Ujlaki Antal az az író, a ki a nazarenusokat az előkelőbb társaságokba is bevezette. Ezek a farizeus-emberek úgy hállták ezt meg, hogy szereztek neki a debreczeni színházban olyan estét, melyről nem fog megemlékezni kiadandó emlékirataiban.

K. Hát rossz darab volt az Ujlaki darabja?

F. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy Ujlaki azért írta meg darabját, hogy mindenkinek elvegye örök időkre a kedvét a nazarenizmustól.

K. Milyen téren működik újabban Ujlaki Antal?

F. A női cselédek szerepeltetést újabb novelláiban. — Nagyon természetesen nem akar ő evvel a cselédszerzőknek konkurencziát csinálni.

K. Löw József milyen író?

F. Végtelenül eszme-szegény. Erőszakkal kell neki témákat szerezni. — Párbajozik, csak hogy állam-fogházba zárják. Mikor aztán 3—5 napi fogházat kitölt, kiad egy cikksorozatot e czímen: Fogházom története. Újabban az ügyesség megintette, hogy cikkeivel súlyosabb kihágást követ el, mi than párbajoznak. Azóta Löw óvatos és nem ír.

K. Micsoda Kovács Kálmán?

F. A magas szárnyalású ódák büszke poétája. Verseit csak ő maga olvassa. — Egyébként őt nem érte meg a kor, ő nem érte meg a kort s így állandóak a differenciák közte és a kor között. A legutóbbi differenciák következtében falura vonult.

K. Ady Endre is poéta?

F. Ő azt hiszi magáról s barátai meg-hagyják ebben a hitben.

K. Micsoda bőség van Ady Endre és Kun Béla között?

F. Ady Endre Kun Bélát, Kun Béla pedig Ady Endrét tartja rossz poétának.

Mindegyiknek igaza van.

K. Micsoda Tukó?

F. Tukó, valódi nevén László Gyula, A világ legfurcsább kroké írója, egy eleven kroké. Roppant sokat tart magáról s ez pótolja nála az elismerést. Annyira önhitt, hogy képes volt a kis kateda szerzőjének egy pohár sört fizetni, csak hogy ki ne felejtse a sorból.

K. Mit akar Falk Richard?

F. Falk Richard Pestről lejtött a jó vidékre streberkedni. Saját szabású humor-székjeivel közmegebotránkozást szokott keltetni.

K. Sipos Béla is ír?

F. Ir. Bar ne írnia! De hiába mondják neki, hogy azért, mert ha valaki érzi, hogy mozog benne valami, nem muszály írnia! Nem mindig tehetség az, lehet giliszta is, mint Mikszáth mondja.

Ezuttal ennyit. Sor fog kerülni Debreczen többi nevezetességeire is. Feltéve, ha az eddig felsoroltak agyon nem vernek!...

bi.

HIREK.

Pfefferfleisch.

A gráci városi közgyűlésen indítvány tétetett, hogy a gulyás-hus ne hivassék többé golláschnak, hanem pfefferfleischnek.

Rokkant hadastyánok tanyáján
A magyart érte nagy bukás:
Mit a pusztán bogracban főznek,
Grácban pfefferfleisch, nem gulyás.
Oh, hisz olyan nagy nép a nemzet.
Neki hus sem kell, ha magyar:
A gráci nép csak pfefferfleisch,
De golláscht enni nem akar.

E nagy csapás lelkünk, szívünket,
Ugy összetörte. Szörnyűség,
Ennek a jó magyar letelnek
Igy elrontani a nevet!...
Válaszul a derék nemzetnek
A magyar csak annyit kíván:
Ne fujjon meg soha golláschtól,
Csak mindig pfefferfleisch mian!

Bandi.

* Városi közgyűlés. A folyó évi július hó 27-ik napján d. e. 9 órakor tartandó rendes közgyűlés napi rendjére a következő névszerinti szavazások tüzetek ki: 1. A debreczeni torna-egylet a depr. 4275 és 7827 sz. tlljkvben foglalt ingatlanok és felszereléseinek 26146 frt 59 kr. vétel árért a város tulajdonába megszerzése felett másod izben. 2. Szent-Anna utcza 10-ik sorszámu házas tele nek 13000 forint vételárért megszerzése felett másod izben. 3. A Simonffy utczában tervezett piacz tér létesítéséhez szükséges telekreszeknek megszerzése felett harmad izben. 4. A „Nyulas” csárda és hozza tartozó 600 négyszögöl területnek a város utadó pénztár terhére elidegenítése felett harmad izben. Debreczen, 1899. július hó 18. Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző.

* A közvilágítás rendezése. A bizottsági közgyűlés határozatának megfelelően a közvilágítási ügy előkészítésén alakított bizottság ma küldte széjjel a felhívást azon vállalkozó czégeknek, kik a nyilvános pályá-

zatban résztvettek, vagy azóta jelentkeztek, hogy a mindenkinek megküldött egységes föltételek alapján ajánlataikat f. év augusztus 20-án oéli 12 óráig a polgármesteri hivatalba nyujtsák be.

Ezen felhívás jelentkezésre mindenkinek ki az ügy iránt érdeklődők megküldelik.

* **Rendőri vizsgálat az Ispóty-templom ügyében.** Tóth Sandor r. fogalmazó, ki az Ispóty templom ügyében a vizsgálatot megbízva lett, a vizsgálatot ismert erélyes ségével s buzgalommal ejtette meg. A vizsgálatról felvett jegyzőkönyv számos ivre terjed s nem sokára az ügyességhez lesz betérjesztve. Érdekes, hogy a vizsgálat folytán terhelteknek látszó közt szerepelnek a város és a z e g y h á z i s. A mi tekintettel a tulajdonjog eldöntetlenségéből származó azon körülményre, hogy a t e m p l o m b i z t o s i t v a s e m v o l t, egészen helyénvaló.

* **Engedély meghosszabbítás.** A m. kir. keresk. miniszter 36199. V. sz. leiratával értesítette Debreczen sz. kir. város közönségét, hogy R e t h e y Ferenc és P o l l á k Ármín bpesti lakosoknak egy Debreczenből induló, Samson, P.-Tamási, Nyir-Adony, Szanád községeket érintő s Nyir-Bátorig kiépítendő helyi érdekű vasútra hivatali előde által adott engedély meghosszabbítást az engedély lejártától számítandó egy újabb évre kiterjesztette.

* **A zálogintézetek államosítása** és magánzálogbázisok által elkövetett visszaélések megállása érdekében közös akciókat szandekozik indítani a pécsi kereskedelmi s iparkamara a Nagyváradon tartandó orsz. kamarai értekezleten.

* **Gutenberg-ünnepély.** Julius 30-ika piros betűvel van beírva a debreczeni nyomdászok kalendáriumába. A betűk világnak derék, hű robotosai Gutenberg-ünnepélyt rendeznek ezen a napon a Margit-fürdő dísztermében s a tiszta jövedelmet a Petőfi-Dalkör zászlóalapja és a Nyomdász-Szakegyesület könyvtára javára fordítják. A műsor gondosan megválogatott darabjain kívül a Petőfi-Dalkör közreműködése nagyban emeli az ünnepély érdekességét. Egyébként a műsor a következő: Nyitány., 1. Hymnusz. Irta: Erkel Ferenc. Előadja: a «Petőfi-Dalkör». 2. Gutenberg János. Kötemény. Irta: Morócz Jenő. Szaválja: Pentek Lajos. 3. Vallomás. Magánjelenet. Előadja: Erdélyi Erzsike k. a., 4. «Boccaccio» operettéből a «Románcz». Duett. Magyar népdalok. Éneklik: Baczony Erzsike k. a. és Petró András. 5. «Két zene.» Kötemény. Irta: Neu Ferenc. Szaválja: Schön Sándor. 6. «Magyar népdal-egyveleg.» Előadja: a «Petőfi-Dalkör». 7. «Virágakadás.» Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Muray K. Személyek: Kovács Peter — Morvay Zoltán., Marta, neje — Erdélyi Mariska k. a., Nelli, unokahuga — Erdélyi Erzsike k. a., Ödön, unokaöccse, Lacci — Bakó Árpád., Kati — Botos S. Rendező: Morvai Zoltán. Sugó: Takaacs Sándor. Belépő jegyek: Első hely: 1 frt., Második hely: 80 kr., Harmadik hely: 60 kr., Állóhely: 40 kr. Műsor után táncz. Jegyek előre válthatók a Csokonai-nyomdában. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. A díszes meghívokat, melyek a Csokonai-nyomda művészi ízlésű dicsérik, most küldik szept.

* **A protestáns irodalmi társaság Debreczenben.** A protestáns irodalmi társaság debreczeni fogadtatása s időzésének teljes programját tegnap alapították meg végleges. E szerint a vendégek szeptember 19-én érkeznek. A fogadtatás ünnepélyes lesz, az érkezőkhöz Simnffy Imre kir. tan. polgármester intéz üdvözlő beszédet, Aznap este az Angol királynő éttermében ismerkedési estély és tarsas vacsora lesz. Érkező a la carte. Szeptember 20-án délelőtt 8 órakor istentisztelet lesz a nagy templomban. Imat Gyurácz Ferenc püspök mond, prédikációt pedig

Petri Elek budapesti theologiai tanár tart. — Délelőtt fél tíz órakor lesz a nagy gyűlés a kolégium dísztermében. A gyűlés után d. u. fél két órakor díszbéd lesz a vendégek tiszteletére a Bika szálloda dísztermében. Ebéd után Debreczen nevezetességeinek, első sorban templomainak, majd a kollégium, szobrok s más nevezetességek megtekintése. Este hat órától fél nyolczig a katonazenekar tart térzenét a nagyerdőn, nyolcz órakor pedig a Vigadó nagytermében később megállapítandó műsorral az összes debreczeni dalegyletek tartanak hangversenyt. Ezen tanczvigalom lesz. A hangversenyre 1 kor. lesz a belépő díj.

* **Any a fia ellen.** A fiui szeretet úgy látszik nem a legerősebb oldala Rozenberg Rezső csillagutczai lakosnak, kinek edesanyja özv. Rozenberg Ferenczné ma fia ellen a III. ker. rendőrkapitányságnál panaszt emelt. A panasz a következő: Az özvegytől fia és annak felesége ezéltől öt évvel oly hi vany címen csalta ki 600 frtnyi készpénzt, hogy hogy majd ezért az összegért eltartják az edesnyát. A pénz csakhamar elfogyott és elkövetkezett a mindennapos dolog, az üleg, szidalmazás és komisz bánasmód. Az anya, kinek időközben még 200 frtről szóló takarékpénztári könyvét is elvette a háladatlan fiu, ma panaszt tett mindezekért a kapitányságnál. Miért nem vagyunk Onió államban, hol az ilyen embert a nép megszokta lincselni. Megérdemelné, ha csakúgyan úgy történt, mint azt a szegény hetvenéves öreg asszony elbeszélte.

* **Orvosok kongresszusa.** Ezidén tudvalevőleg Nagyváradon lesz az orvosok országos kongresszusa, mely szeptember 10-iken nyílik meg. A kongresszust előkészítő bizottság megtartotta gyűlését dr. Konrad Mark kir. tanácsos elnöklété mellett. A szűkegés előintezkedések megtételére megválasztották a külföldi bizottságokat, nevezetesen a kongresszust rendező, az elszállásoló és a fogadóbizottságokat.

* **Regényes história.** A karáusebesi szolgabírósgától érdekes távirat érkezett a debreczeni rendőrséghez. A távirat szerint nevezett szolgabírósgnál jelentkezett egy H o l c z b e r g e r Mariska nevű leány, a ki magát debreczeni illetőségének mondja. Előadta, hogy anyja H o l c z b e r g e r Etel mosónő Debreczenben, a Tizenhárom város utczán lakik s öt évvel ezelőtt a komédiások ellopották. Legutóbb egy örmény komédiásnál volt, de az olyan kegyetlenül bánt vele, hogy kénytelen volt tőle megszökni. Kéri a szolgabírósgot, hogy öt anyjához vitesse vissza. A debreczeni rendőrség megindította sürgősen a nyomozást, s így rövid időn ki fog derülni mi igaz a nagyon is regényesen hangzó törtiából.

* **Probléma.** Megállt a nénje előtt, összeütötte bokáit, szegényke majdnem elbukott bele. Kard lógott az oldalán, szép aranyos volt a markolata, puha selyem a bojtja. Piczi puffadt kezét mozdulatlanul szoritotta derekához, kifeszítette mellét, az arca megre volt. Fezesen állt egy helyben. A nénje, az a szép szőke haju leány, mosolyogva nézte a mozdulatlan aranyos kicsiséget.

— No, kommandirozz már Olga!
És a szép leány kacagva vezényelt. — Jobbra-balra vágta fejét a kis gyerek, a fordulatoknál mindig billent egyet, ilyenkor csaknem elesett.

— Hátra arc! Indulj!
Topogva lépkedtem, néha nagyot puffant a katonás lépés. A gyerek komolyan vette a játékot, hanem aztán már nem ügyelt a kommandóra, kirántotta a kardját és egres bokrok ellen intézett heves támadást.

— Didi mit csinálsz?

— Ütöm az ellenséget — kiáltott vissza a kis hős.

— Nagypapa megver!

Ez a kijelentés lecsillapította a bátor katona heves veret. Szaladva jött vissza. — Ujból összeütötte bokáit, szalutált.

— Ugye jó katona lesz belőlem? Én is olyan honvéd leszek, mint a Tóni bácsi. Ugye Olga néni, te szereted a Tóni bácsit?

A szép szőkehaju lány elpirult az ártatlan kis csacsogására. Őlbe kapta és összevisszá c-ökolta piros orcácskáját.

— Te is katona leszel, szép katona, olyan mint a Tóni bácsi...

Nem sok idő, egy hét mult el ezóta. Ismét együtt voltak a kertben. A kis fiu megint oda állt nénje elé, de most alig vetett ügyet a kis katonára, ki durczásan, dacosan figyelmeztette, hogy kommandirozzon. Mikor látta, hogy hiába varakozik, szép lassan odatipegett a nénje elé, őlbe tette kicsi kezét és úgy nézett rá okosan, néma kérdéssel. És a leány őlbe kaptá buksi kis fejét:

— Ugye Didikém nem leszel te katona soha, Ne is legyél, mert csunya a katona, mind, mind...

A kis fiu nem értette, hogy miért haragszik annyira a nénye a katonakra.

— A Tóni bácsira is haragszol Olga néni?

Szólni akart, de elcsuklott a szava, pillái megteltek könnyel és lassan végig peregtek halovány szép arcán.

A kis Didi csak bámult, nem értette, hogy miért sir az a szép leány.

* **A cigányok ellen.** Faraó népére rossz idők járnak. Annyi galibát csináltak már, hogy a hatóságok lassacskán megunják a folyton ismétlődő «cigány stilkiket», a melyek már nem igen illenek bele a modern század keretébe. Mint a belügyminiszteriumtól leérkezett rendeletben közölt statiszt. kimutatás igazolja, a vidéki községek és falvakban követelt lopások, betörések és lökötések 70% át cigányok követték el; ennelfogva hivatkozással az 1881. évben ez ügyben már hozott rendeletre, a belügyminiszter újabbán is elrendelte, hogy a cigányok a hatóságok ne engedjek a községek és falvak határában huzamosabb ideig letelepedni. Kivételt képeznek ezen tilalom alól azok a cigányok; kik szabályszerű hatósági engedéllyel vásárookra arulni járnak, vagy pedig azok a cigány karavánok, melyek vására menetelük kör községre bizonyos meghatározott időre tartózkodási engedélyt nyernek.

* **Eljegyzés.** Csobánczy Pal budapesti állami rendőrfogalmazó, földbirtokos, tartalékos huszár hadnagy jegyet váltott Debreczenben néhai Simon István gőzmalom tulajdonos szép es művelt leányával Mariskával.

* **Lányi Géza művészársulata Debreczenben.** Lányi Gezanak, a népszerű művésznek Debreczenben közkedveltséget nyert társulata ismét körünkbe érkezett. Ma este változatos műsorral hangversenyt rendez az Angol-királynő szállodában. A művész estélyt a közönség figyelmébe ajánljuk.

* **Szökött toloncz.** A miskolczi rendőrkapitányság országszerte körözötteti Uhlár László b-ujvárosi születésű csavargót, Uhlárral már az ország minden hatóságának volt dolga s legutóbb Miskolcra került a reudőrségbörtönébe. Illetőségi helyére kellett volna tolonczolnia, de megszökött. Feltalálás esetén Uhlárt a miskolczi rendőrkapitányság óhajtja viszont látni, a ki azonban hihetőleg kerülni fogja e megtiszteltetést.

* **Honvédelemk rongálásáért elítélt száz diákok.** A kolozsvári honvédelemket a milenneum évében, april 8-án, két száz diák megrongálta. Felkapaszkodtak a 1¹/₂ m. magas talapzatra, s négy darab métermázsás kőgömböt, melyek széles kőcsapokkal voltak a talpához erősítve, egy kődarabbal addig ütötték, míg letörték. A gömböket azután legurították a völgybe. Tettesek teljes beismerésben voltak s az elkövetett bünt ittas állapotukkal igyekeztek menteni. — Ezt azonban kizárja a rongálás teljes sikerrel való keresztül vitele, mely értelmi és nehezebb fizi-

kai erőt is igényelt. Közvádlo C s a b a Zoltán alügyész volt és súlyos büntetést kért a tettesekre. A kolozsvári honvédegyelet választmánya azonban megbocsátott a tetteseknek, mert megbánták bűneiket s kijelentették, hogy nem volt szándékuk e magyar nemzetet sérteni. A szászoknak azonban nem első és nem utolsó tette ez. Nem régiben gunyt üttek a Petőfi szoborból. Megrongáltak a brassói Czenk emléket, megsértették a Petőfi ünneppel kapcsolatban Beszterczen a magyar nemzetet. A törvényszék elég humanusan ítélte ket száz év felett. Elítélte őket egyenként 140 frt és 60 forint mellékbüntetésre. Vádoltak az ítéletben hamarosan belenyugodtak. Megnyugodott a vádló is, és így az ítélet jogerős. Az elítéltek egyikét Binder Janoscak hívják, gymnasiumi tanár Nagy-Szebenben. A másik neve Hann Albert törvényszéki joggyakornok, tehát államhivatalnok és tartalékos tisz. Egyenruhában kardot csörtetve jelent meg a vádlottak padján, Az elnök azonban hamarosan letétette vele az oldal fegyvert. Az ítéletet közölni fogják az ezredparancsnoksággal.

*** Kedvezményes áru vasuti jegyek a Petőfi ünnepélyre.** A kolozsvári országos történelmi erekiye muzeum megkereste a Petőfi társaság elnökségét, hogy a f. é. július hó 30-án Segesvárott tartandó Petőfi ünnepélyre kiránduló 48—49-es honvédek részére a kereskedelmi miniszter urnál díjtalan vasuti jegyet eszközöljön ki ugy oda mint vissza az ország bármely részéből. Ugyancsak felkérte, hogy a részt venni kívánó hazafis közönség részére Segesvárig és vissza 3 napig éavényes 50 százalékkal mérsékelt menettérti jegyet eszközöljön ki, ilyen kedvezményre már volt precedens: a kolozsvári honved emlék leleplezése alkalmával 1908 október hó 18-án.

*** Meghívás a «Petőfi Dalkör» által** 1899. év július hó 21. napján, azaz pénteken d. u. pont 6 órakor a Kör helyiségében (Csapó-utca 35. sz.) tartandó választmányi ülésre. Debreczen, 1899. július 18-án. Komlóssy Arthur, elnök. Tárnyak: A Guttenberg- és nagyerdői népnepélyeken való részvétel; Petőfi Sándor halálának és debreczeni csatájának félszázados emléknapja. — Folyó ügyek.

*** Angelotti orfeuma.** Angelotti orfeuma és a Bika vendéglő jó neve nap-után nagy közönséget vonz az orfeumba. Az orfeum páratlanul ügyes tagja, Dasslon E. kerékpár művész, ki méltán ragadja bámulatra a közönséget. Dasslon — mint értesülünk — hajlandó mindazon amatőr biciklistáknak, kik 3 produkcióját utánozni tudják, 300—500 korona jutalmat adni.

*** Tisza László bűnügye a honvédek előtt.** Az országos honved központi bizottság legutóbbi ülésén Ilyés Bálint országgyűlési képviselő és mások szöve akartak tenni az isaszegi honvédszoborra Tisza László védnökhez begyűlt s el nem számolt penzek ügyét. A bizottság vezetősége azonban azt az álláspontot foglalta el, hogy meőtt ez az ügy itt szönyegre kerülhetne, várják be a törvényszék ítéletét. Ezt az álláspontot mások is elfogadták s így a felszólalás egyelőre elmaradt.

*** Koppi ur viczei.**

— A naiva anyja, kezdi Koppi ur, anya vá...

Semmi hatás. Rá se halgattunk.

— ... a ki inteni szokta lányát, hogy *»naivgyász»* magadra!

— Koppi ur, figyelmeztette egyikünk, emlékezzék a tegnapi malorra! ...

— *Ma lőre*, holnap tokaji, — szölt Koppi ur nyugodtan.

Támadó állásba helyezkedtünk.

— Nem félek ööktől, szölt Koppi ur. Engem nem szabad bántani, mert én honatyá vagyok.

— ? ...

— Igeo. *En otthon atya* vagyok ...

... A legveszedel mesebb honatyát ki-dobták,

*** Székhámos hölgy.** A székhámosi szolgabíróság a napokban egy foglalkozás nélküli leányt tartóztatott le, ki magát Szabó Margitnak adta ki; illetékességi helyeül pedig Szolnokot nevezte meg. A leányt Szolnokra csak ugyan el is szállították, de akkor tünt ki, hogy nem is annyira Szabó Margitnak, mint inkább Fekete Margitnak hívják, kit a debreczeni rendőrség már régóta keres több rendbéli lopás miatt. A leány debreczeni illetőségű s most már az ügyesség czellájában ül.

*** Köszönet nyilvánítás.** Az iparos ifjuság önképző együletének július 16-án tartott mulatságán feülfü ettek: Tóth Kálmán 3 frt. Dr. Király Ferencz 2 frt, Károlyi István pntér 1 frt. 50 kr. Bartha Gábor, Sövényi István, Ungvári Mihály, Dr. Hütter Károly, Dávidházi Kálmán, Hoffmann és Kronovitz 1—1 frt. Benko Elek, Nagy Gábor, Klioger Janos, Sztanoi Sándor, Péntes Mihályné, Zelinger Ede, N. N. 50—50 kr, N. N. 20 kr. A jöteknönczel iránti sziveségből fogadják az egyület nevében halas köszönetemet. Fridvalszky Rezső e. alenök.

*** Fürdökúra a 16. században.** Karlsbad és Teplitz, a két legnagyobb csehországi fürdőhely már a 15. 16. században nagy látogatottságnak örvendett. A kurát az orvosok már akkor nagyon szigorúan vették, ezt bizonyítja egy régi okmány, melyet nemrég egy cseh kastély levéltárában fedeztek föl. Vok von Rosenberg nevű nemes ur 1577-ben gyógyulás végett Teplitzbe utazott és ekkor hazi orvosa a következő utasítással látta el: *»Mihelyst nagyságod Teplitzbe megerkezik, vegyen be mindjárt az első napon mosdas előtt egy neyed meszelt az egyidejüleg küldött szirupból melegítve és ismételje azt mindennap. Minthogy Teplitzen a módas aréval, hogy a testet megtisztítsa, főfrissítsta és erősítse, evés és ivásban merékletessége, kell gyakorolni. A sok ivás teljesen abban hagynod: legfeljebb kevés fehér bort s zab ad inni. Az étel pedig kivétel nélkül könnyen emészthető legyenek. A vízbe, melyben nagyságod fürödni fog, legyenek bele egy márékkal a következő növényekből: üröm, fiatal fűzfalevél, somfalevél, thymian és méhfü. Mindet föl kell főzni, a fejet pedig nagyságod majoránna rózsá és orzóna főzetével mosdassa.«* Kérdés, nem eset-e nehezére Vok von Rosenberg ó nagyságának anno dazumal, hogy orvosának a szigorú rendelkezeteit, — különösen a mi a kvaerkezasi tilalmat illeti, — lelkiismeretesen teljesítse.

*** A gyógyszerészjelöltek figyelmebe.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: *»Értesítem a középiskolai és polgári iskolai igazgatókat, hogy a Gyógyszerészi Értesítő szerkesztője (lakik B.-pesten VIII. Agteleki-utca 6. sz.) minden 6—8 osztályt sikeresen végzett s a gyógyszerészpályára lépni szándékozó tanulónak nemcsak díjtalanul ad felvilágosítást a gyógyszerészi pályára való lépés előfeltételéről de ugyancsak díjmentesen arról is gondoskodik, hogy az érdekeltek a legrövidebb idő alatt állomásra is jussanak, gyakoronoki idejük kitöltésének megkezdése végett, sőt a teljesen vagyontalan ifjuság részér: azt is lehetővé teszi, hogy tanító főnökük díjtalan ellátásban részesüljön és a tanuláshoz szükséges könyvek bezerzését a sajátjából fedezze.*

*** Szeccszó.** Mig az artista világban a ferfinemhez tartozó tagok rendszeren a közönség mostoha gyermekei közé tartoznak, addig az itteni orfeumtársulat szeccszónistája egyedüli fénypontja és érdekoldese a csekély látogatottságu társulatnak, mely Feldén öltözködő művész kedvéért méltán megérdemelne nagyobb pártfogást. — Felden ur mint atölköző művész igazán a legjobb alakításokat nyújtja és vill-magors atváltozásával, valamint fülbemaszó szep francia és olasz kupléival viharos tap-ra ragadja estérő-estére a közönséget. — Tízféle alakítást látnk tőle, melyek közül a spanyol táncosnő és a tengerész kadét figye-emre méltok. A művészete tulajdonképen a szabó összeállítás remeke és igazán ajánljuk ezt a művészt egy kis pártfogásra.

*** Nagyt hallás.** Egy gazdag hölgy, aki a nagyt hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füldobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyt hallók, akiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füldobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: *«Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»*

Bártfa.

Bártfa, július hó.

(Bártfa város. A bártfai templom és muzeum. Sáros megye magyarosodása. Bártfa fürdő.)

A Topoly völgyében, fenyesektől körüvéve fkszik Magyarország legrégibb városainak egyike, Bártfa, Évszázadokon át eme kis város ugyszólván öre és vedője volt felső Magyarországban, mivel Oroszországból csak eme egyetlen egy hegyszorosánál — a Kárpátok Beszkid hágóján keresztül, — lehet az országba jutni Bártfa pedig eme hegyszoros kapuja. Bártfa, mint város, már IV-ik Béla király alatt szerepel. 1247-ről szóló okmány szerint Béla király Bártfán telepített ciszterczi rendű szerzeteseket.

Eme szerzetrendű klastrom nyomait mai napig is látni Bártfa fürdő Köhgy nevű meszslátó pontján. Bártfából az ugynevezett viaregis — Király ut — vezet Lengyelországba — hazánk legrégibb — mesterségesen készült és jól ápolat országútja. Ezen az uton at nagy kereskedelmet üzött Bártfa Lengyelországgal, 1379-ban Bártfa Nagy Lajó királytól szabad királyi város rangjára emeltetett. — A most ujonnan restauralt román stílu temploma a tizenharmadik századból való.

Hogy mily kiterjedt kereskedelmet üzött Bártfa, mutatja azon körülmény, hogy a szerencsetlen várnai ütközetről is bártfai kereskedők hoztak be az első hirt Magyarországra.

A város vagyondasával párhuzamban a templom ékítése haladt evről-évré. A tizenegyedik században az egyszerű román izlésben épült egyházat göth izlésbe alakították at és csak 1495-ben készültek el a restaurálásal. Első építője Maqister Nievlans Lopicida, bártfai építész volt; folytattak az építést István kassai és Orban bártfai mesterek. Tornját Frankin Temasik auspáchi mester fejezte be.

Varosházát mely antikszerűség dolgában ritkítja párját a magyar architektúrába, 1500-ban készült el.

Az első könyvnyomdat is Bártfán állították fel. Uyanis Bártfa polgármestere, aki Stöckel Leonard Luther Márton egyik hívének tanítványa volt, attert a ref. vallásra, őt követte az att-résben az egész tanács. Eme lutheranusok alapítottak egy virágzó könyvnyomdat. Luther és Melanchton leveleit, miket ez időben Bártfa tanácsához irt, a híres bártfai muzeum őrzi.

Ene muzeum is páratlan a maga nemében s egymagában kincseket ér.

Negyedik Béla királytól második József császárig minden nevezetes országos mozzanatról jegyzőkönyvek, okmányok, levelek, törvények, döntvények, ítéletek tesznek tanúságot.

Róbert Károly már palos jogot ad a városnak. És Bártfa tanácsa sűrűn élt e jogával. Katóli szigorral örködik a város, a polgarok elete és vagyona — vaamint erkölcse fölött.

Egy gyermek gyilkos leányt a Topoly völgyéből hoztak, egy tolvajt, aki két zsák buzát lopott, palossal végeztet ki, egy másik tolvajt, aki krumplit csent, örök időre kitült a városból.

Hazafiság dolgában Bártfa mindenkoron elől ment a jó példával. Harczol a tatárok, a törökök, a cseh rablók s oroszok ellen. Szenved a labanczoktól, kik a föld színéről való elpusztítással fenyegetik a várost, ha még to-

vábbra is támogatja a kuruczokat. De a város csak támogatja őket.

Híres városbáznak tanácsterme mai napig is csupa Rákóczy ereklyékkel van beburkolva. Az óra, a karosszékek, tintatartó, asztalok, pamlag, szekrények, vizeskancsó és pohár mind Rákóczy-ereklye. Büszke is a város kincset érő múzeumára és Rákóczy ereklyéire.

Sáros megye magyarsága az utolsó évtizedben nagyot haladt a magyarság dolgában és ehhez nagyban hozzájárult az immár országos hírre vergődött legrégebb hazai fürdő — Bártfa fürdő. A fürdőt ugyanis leginkább magyarok látogatják és ezen körülmény az egész környéket magyarosította. Az a sok ruthen paraszt ember, asszony és gyermek, kik naponta élelmi szereket szállítanak a fürdőző közönségnek, megtanulták a magyar szót. Bártfa és Eperjes már egészen magyar. A bártfai állami elemi iskola és algyemnasium a l ó s á g o s k u l t u r m i s z i ó t végez.

A fürdő, mely 4000 hold gyönyörű fenyvesből áll, észak, kelet és nyugatról a Beszki-dektől van körülzárva és déli irányba sik. Maga a fürdőtelep 628 méternyire fekszik a tengerszint felett.

A fürdőhely tehát elsőrendű klimatikus hely. Négy forrása a legkitünőbb vasas és szensavas vizet bugyogtatja.

Boldog emlékzeitű Nagyszasszonyunk Erzsébet királyné ő felsége 1895 ben 30 napot töltött itt. A poharat, melyből a királynők legjobbika ivott, kegyelettel őrzik: Márvány oszlopba helyezték el, melynek két oldalán üveglapok vannak és ezek közt van a pohár. A ruthen asszony nem megy el ezen emlékjel előtt, hogy keresztet ne vessen magára és imát ne mondjon a jószágos királyné lelke üdvösségéért.

A fürdő már ma a legnagyobb kényelemmel van ellátva s a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni.

Látogatják is a fürdőt messze távolból. — Debreczenből egy egész kolónia van már itt.

Az idő már egy hét óta kedvező és a felgyes csak úgy hemzseg a sok fürdő vendégtől.

Ősi szokás szerint a csöndes kaláberparthie sem hiányzik és estende tánczra perdülnek az egészséges piros pozsgás lányok az ujjannan épült szép, tágas gyógyteremben, kik inkább vőlegényt fogni, mint üdülni járnak el ide.

Isten Önnel igen tisztelt szerkesztő ur.

A viszonzlatásra

Kész hive

Kuthy Zsigmond.

Törvénytörés.

Libatolvaj házaspár. Hajdu József decsreki földmivelő és felesége liba lopási ügyet tárgyalta tegnap a debreczeni városi bíróságnál. Tanácsa dr. Szeőke bíró elnöklésével. A liba lopás 1896. febr. havában történt. A tolvaj házaspár Kopányi Imrétől 7, Szepesi J.-tól 5 dbt lopott és azokat behozták Debreczenbe eladni. A piacra a libákat Kopányi felesége felismerte és így a tolvajok kézre kerültek. Hajdu 8, feleségét pedig 9 havi börtönre ítélték.

Debreczen százezerforintos kisajátítási pere. Debreczen város százezer forintos kisajátítási perét tárgyalta ma a kuria szünet tanácsa. Ungvári Andor, Eszter, Ledeczki Sándor, Vasári István, Kerekes Géza, Szojtyori Nagy Károly, Bükfalvi István, Gombos Julianna, Hegedüs István és Smay Bertalán tulajdonosok nem akarták átengedni a városnak telkeiket a Hatházi-úton, a Csicsogóban mert keveslették a várostól felajánlott árt, azt mondván, hogy a Csicsogó telkeinek értéke rövid idő alatt kétszeres lesz, mert a város nagyon terjeszkedik s már egész a Csicsogóig nyúlik. A debreczeni polgári törvénytörés a szakértő becslők véleményének meghallgatása után az Ungváriak és Ledeczki Sándorné telkeinek értékét 14,000, Vasári István

néét 18,000, Kerekes Gézanéét 13,000, Szojtyori Nagy Károlyét 1100, Bükfalvi Istvánét 2060 forintban állapította meg. A debreczeni tábla ezt az ítéletet nagyrészt helybenhagyta s mai ülésében a kuria is megerősítette. Az ítélet szerint Debreczen 15 nap alatt végrehajtja terhe mellett köteles a kártalanítási összegeket kifizetni.

Vidék.

Honvédelem avatás. Az Eperjesi Széchenyi kör II hó 20-án vidéki választás mánya utján emlékünnepet rendez Roskoványban és Hétháron. Az ünnep iránt, az egész vármegyébe nagy az érdeklődés. A Széchenyi-kör küldöttséggel képviselteti magát és koszorút helyez az emlékoszlopra. A vármegye közönséget az alispán meleg hangu meghívóval hívta meg az ünnepre. Hétháron ütköztek meg honvédeink először orosz csapatokkal és pedig Rüdiger lovasaival apró csatározásokban. Meg az abszolút uralom idején emeltek emléket itt egyes hazafiak az eleset névtelen hősöknek de ezeket az emlékeket a hatalom leromboltatta. Most szép emlékek jelzik meg e helyet és ennek az emlékek a felavatására tartja meg a Széchenyi kör vidéki választás mánya ez az ünnepet.

Torontálvármegye közgyűlése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága Rónay Jenő főispán elnöklésével ma ülést tartott. Napirend előtt Chudovszky Géza dr. királyi ügyész szólt fel és arra figyelmeztette a bizottságot, hogy a vármegyében az utóbbi időben feltűnt sok magzatelhajtási eset volt. Arra kéri a bizottságot, utasítsa a főbírákat és a közsegeket nagyobb ellenőrzésre. Azután a jelentéseket tárgyalták, a melyek szerint júniusban befolyt 65,000 forint adó, a hátralék két és fél millió forint. A közegészségi viszonyok kielégítőek. A trachomát tanulmányozó tanfolyamra 47 torontáli orvos megy. A tanfelügyelő bejelenti, hogy Darányi miniszter a telep közsegekben, mint a közsegek kegyura, iskolákat fog állíttatni.

Nagy tűz. Ulinarocson (Sáros m.) a nagy tűz volt. 20 lakóház, számos csűr és istálló leégett és nagymennyiségű takarmány, háziállat és élelmi szer lett a lángok martaléka. A faból készült szalmafedelesek házak földig leégették. A kár mintegy 20,000 forint és ugyszólván semmi sem volt biztosítva.

Különbélek.

Egy csókodért.

Elmult a régi tiszta vagy,
Amellyel egykor környezétek.
Epező, forró, balga laz
Égető lángja sorvaszt érted,
Egy csókodért mindent od'adnék,
Egy csókodért nem kell az élet!

Egy forró csók, egy ölelés . . .
Lázás szívünk össze, dobogna . . .
Aztan jöhét, mit bánom én,
A karhozatnak égő pokla l
. . . Nincs kárhozat mely ily gyönyörre
E'égge gyötörő kínos volna!

Adieu.

Az orosz trónörökös halála. György orosz trónörökös nagy herceg haláláról szenzációs hírt bocsátanak világgá a kopenhágai lapok. A Dagblad cz. ujság azt írja, hogy a trónörökös merénylet áldozata lett s gyilkosa egy feltételesen üdvözlő. A trónörökös a kopenhágai biztos ért-sülések szerint Abbas-Tumában való pár hetj tartózkodása alatt szemetet egy cserkesztőnek csodaszép leányára a kihez a fürdőépület melletti kis nyaralójából a tizenöt kilométerre fekvő Achalzikbe naponta átrándált.

Hol lóháton, hol biciklin ment ki. Legutóbb kilovagolt, mikor az abbas-tumanni országúton hirtelen egy bokor mögé rejtőzött ember, a cserkesz leánynak egy udvarlója, nagy követ hajított a nagyherceg felé, de a kő a ló fejét találta.

A ló főlagaskodott s a trónörökös fejével egy hegyes szikladarabra esett. A trónörökös keresésére indult környezet aztán vertől elborítva, holtan találta meg az országút porában a nagyherceget.

Pétervárról táviratozzák, hogy Abbas-Tuman György trónörökös nagyherceg halála óta bucsujaró helye a lakosságának. Naponta ezek érkeznek a legtávolabbi vidékekről, hogy a nagyherceg földi maradványai előtt imádkozzanak. Naponta több gyászmisét tartanak ortodox és örmény szertartás szerint, sőt mohamedán istentiszteleteket is tartanak. A gyászmenetet Borshonqan a nemesség és számos küldöttség fogja üdvözölni. A halottat szállító vonat Pétervárra érkezésének időpontját még nem állapították meg véglegesen.

CSARNOK.

Ki volt a győztes?

Irta: Nimen.

(Folyt. és vége.)

— Mit akarsz? — kérde mogorván — mondtam már, ne szólíts így.

— Bocsanat, rebegé az asszony, de hiszen egyedül vagyunk és a mit mondani akarok, igen, azt könnyebben mondom meg, ha bizalmasan szólítalak. Vaszile, te tudod mennyire szeretlek, egész életemben csak te voltál az egyedüli . . . feláldoztam volna magamat boldogságodért, de mivel látom, hogy boldogságodat aláássak, most nem nézhetem tovább, nem hagyhatom, hogy ilyen galádul megcsaljanak.

Popescu egy halmaz kukoriczának dönt, a sárga szemű tengeri csövek csendesesen csuszak alá.

— Mit akarsz mondani? — rivalt az asszonyra — ki csal meg? Kicsoda?

— A feleséged — viszonzá halkan Ilinka.

Vaszile felemelt egy vasgerebjét, amivel a szét pergett szemeket szótkák össze gereblyézni.

— Hallgass, nyomorult, vagy . . .

— Nem, nem, ha meg is ütész, tudnod kell, ha hazudtam, csak üss agyon. a feleséged megcsal . . . Grigore a kedvese, láttam hallottam őket, mikor a luga-ban voltak együtt, ejjel és a gyerek . . . a gyerek, a minek anyira örvendsz . . . nem a tied.

Popescu kibocsátotta a gerebjét és torokon ragadta Ilinkát.

— Hazudsz, hazudsz! — kiáltá magánkivül. — az irigység, a feltékenység szól belőled, de elkergetlek a házamból, te kigyó . . . te . . . te . . .

És ütlegelni kezdte az asszonyt. Az ott csuszott térdén előtte és szó nélkül tűrte a verést. Mikor Vaszile megelégette a verést, az asszony meg ragadta mindkét kezét és csókjaival borította el.

— Üss, üss, — lihegett — azért mégis szeretlek, es nem hagyom, hogy kinevessenek a hátad mögött. Mit adsz, ha bebizonyítom neked, hogy kijátszottak?

Popescu nehezen lélegzett, e felfedezés, az asszony ragaszkodása és csökönnyössége kihozta sodrából.

— Mit adok? — kérdezte fuldokolva. — Mindent, a mit akarsz, ha bebizonyítod . . . De ha hazudsz . . . jaj neked!

— Jól van — mondá Ilinka feltápáskodva, és megigazitotta az ütésektől felre csuszott tulpanját. Hallgass reám Vaszile, én be fogom neked bizonyítani, saját szemekkel fogod látni házad galázzát, de akkor igérd meg, hogy elkergeted a feleségedet . . .

— Elkergetem — nyögte Popescu.

— Elvolsz tőle?

— Elvolsz . . .

— És elveszel engemet?

Popescu Vaszile néhány perczig habozott aztán rahagyta:

— Jól!

Hetek multak el ezután, Ilinka mit sem tudott bebizonyítani, mert Maritzának volt esze és kileste férjének megváltozott visele-

téből, valamint a gazdasszony viselkedéseiből hogy óvatosnak kell lennie.

Több ízben kint járt azóta Grigore, a ferj próbara is tette őket, de csak Maritza ártatlanságát bizonyult be miúdig. A gazdasszonynak rossz napjai voltak. Vaszilének kedve felt volna elkergetni házi bekejének gonosz megrontóját. Már nem gyanakodott nejeére és jobban imádta, mint valaha.

Vaszile . . . Vaszile!

Popescu aludt, annyi bort ivott az ebédnél és úgy tele ette magát a sok jóból, hogy pipázás közben elaludt a török keretben.

Ez gyakran megtörtént vele és ilyenkor aztán reggelig elaludt volna, ha fel nem rázta őt a felesége.

Mo-t Ilinka költögette.

— Mi az? — kérde a földbirtokos, bambán fejeitva szeméit.

— Gyorsan — suttogott Ilinka — ők együtt vannak. De vesse le a cipőjét nehogy zajt üssön.

E szóra Vaszile szeméből azonnal elrepült az álom.

— Hol? — kérde a feltékenység éberségével.

Az asszony kezénél megragadta és szó nélkül magával vonzolta.

Grigore váratlanul betoppant aznap délután. Bucszujni jött, mert másnap távozni kellett az ezredével. Popescu szivesebben fogadta mint valaha, mert ha nem gyanakodott is reá többé, még is örült — már Ilinka miatt is — hogy megszabadul tőle. Végre békesség lesz a házában. A legkisebb felhő sem fogja boldogsága egét elhomályosítani.

Szóltatniul követte Ilinkát a sóét, hideg folyáson. É. Ilinka elgondolta: Vegre, vegre boldog leszek, a gyalázatos asszony le lesz acazva. Elkerge ik és én . . . én jövök a kelyére . . .

Maritza mikor látta volt, hogy az ura alszik, csendesén kisompolygott az ebédől, a mi a román falusi háznál, rendszerint külön áll, közel a konyhához és távol a lakószobaktól.

A konyhából behallatszott Ilinka parancsotgató hangja e részben tehát nyugodt lehetett és intett Grigorenak, a ki követte őt. A fiatal asszony bánatában, hogy talán hónapokig nem látja majd kedvesét, minden elővigyázatról megfeledkezett. Szenvedélyesen kapaszkodott bele s a mint szobájába érkeztek, a nyakába borult és forró csókok és könyek között bucsuzott tőle.

Mikor Ilinka nem hallotta többé az ebédőben a fiatalok csévegését, hirtelen benyitott és látva, hogy a szoba üres, azonnal a lakószobák felé vette útját. Meritza szobájának ajtaja előtt megállt és suttogást hallva, kitáplálta, hol van a szere mes pár. Gyorsan visszalépett az ebédőbe, és feiköltve urát, csendesén, halk léptekkel vitte őt végzeté felé.

Ilinka nemcsak a zésből és haszonlesésből cselekedett, csakugyan szerette azt a férfit, a kinek egész firta ságát feláldozta és a ki, bár véle rokonlelék volt, állásánál fogva mégis annyira felette állt. Ha Maritza nem csalta volna meg egykori kedvesét, talán ő is belenyugodott volna sorsába, de így szolgálatot vlt tenni urának, ha felvilágosítja.

Szorosan átölelve egymást, ült a kis pamlagon a szerelmes pár. A padmalyról lecsúngó rózsaszínű éjjeli lámpa, bűvös félmálya burkolta őket. Szerelmes enyelgesük közben észre sem vették, mikor Vaszile és a gazdasszony az ajtóban megjelentek.

Popescu megtantoredot. Isszonyu fájdalom nyilat at a szíven, halyog hullott le szeméről. Az ő szép kis felesége tehát csak érdekből lett az övé, és ki tudja, mióta szerette már fiatal rokonat! Kijátszottak, megcsaltak . . . és bizonyára jót nevettek rajta a hata mögött. A vére felforrott, halántékain kidagáltak az erek. Véres felhő lebegett szemei előtt. Rea akart rohanni a parra, de sem szólani, sem mozdulni nem tudott. A harag, fájdalom megbénította.

Ilinka szemei kárörvendőn, diadalmasán felragyogtak és a gazdasszony odasngta az urának: Kergesd el!

Maritza, mikor megpillantotta férjét ijedten felsikoltott, aztán kedvese nyaka körül fonta a karját és még szorosabban ölelte őt magához, mintha ott akarná keresni menedékét.

Ez erőt adott Vaszilének: benuitsága megzúnt. Felkapta a keze ügyében levő székét és a fiatal párt akarta vele sújani. Ajkai borzasztó szitokra nyitak meg, de hang nem jött ki a torkán. Egy másodpercig ott állt fenyegetően, dadogó ajakkal, aztán kihullott a kezéből a szék és ő elkékülve hanyat vágta magát a padlón.

Gazdasszonya zokogva borult reája.

— Vaszile, Vaszile, — kiáltá kétségbeesetten — ne hajj meg . . . oh Istenem, megöltem őt!

De Popescu szíve nem vert többé, szemgolyói felfordultak, festett hája meredten állott az égnek.

A fiatal asszony kibontakozott kedvese kárjaiból és borzadva nézett férjének eltorzult arczára.

KÖZGAZDASÁG.

Uj buzabetegség. Az enyhe tél és későbbi abuormis időjárás következtében a vetéseken ez évben több növénybetegség mutatkozott, mint rendszeren. A földművelésügyi m. kir. miniszterhez az Alföld több részéről érkezett jelentés a buzavetések rnhamos pusztulásáról, a mi a kalász elsápadását és ha a növény elfehéredésével jat, elhalását okozza. A helyszínére kiküldött szakközeg a veszedelem es létrehozójának a buza-torzsgombát (ophiobolus graminis) találta és több helyen előadást tartva tájékoztatta a közönséget a baj mibenlétéről és a védekezés módzatairól. E betegség eddig hazánkban jóformán ismeretlen volt s leginkább csak Olaszthonban ismeretlen volt s leginkább csak Olaszthonban és Dél-Franciaországban honos, hol időközönként jelentékeny károkat okoz. E körülményből az következtethető, hogy e veszedelmes penészgomba fejlődését az idei rendkívüli enyhe téji segítés elő nehogy azonban hazánkban is meghonosodjék, intézkedett a földművelésügyi m. kir. miniszter az iránt, hogy a magyarorszári növényélet és körtani állomás a védekezés módzars megfelelő tájékoztató utmutatót dolgozzon ki a melyet a legszélesebb körben, első sorban pedig a vészlepett községek gazdái között kiosztatott.

Budapesti gabonatözsde.

Július 15.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Table with columns: Buzza, kilós, Ár 100 kg., 100 kilogramm ára. Rows include Bácsági, Tiszavidéki, Pestvidéki, Fehérmegyei, Bácskai, Észak mag.

Table with columns: Min. hekt.-ben, Ár kilógram. Rows include Kozs elsőrendű, Árpata karmánynak, Zab, Tengeri bácsági, Repce bácsági.

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Július 18. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (parokint 400 kgron felüli 40-40 1/2 kr. Közép (páronkint

300-340 klg. súlyban 42-42 1/2 kr. Fiatal, nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 42 1/2-43 krig. Fiatal közép (páronként 251-320 klg.) 43 1/2-44 krig. Fiatal könnyű páronként 250 klgig terjedő súlyba. 44-45 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg felüli súlyában) 44-44 1/2 krajczárig. közep páronként 240-260 kilogramm súlyban) 43 1/2-44 krajczárig. Könnyű (páronként 240 klgamig terjedő súlyban) 44-45 krajc árig

Sertéslelészám: 1899. évi Július 16-án — volt készlet 42.701 darab, 1899 Július hónap 17-én felhajtattott 41 drb, 1899 Július hónap 17-ik napján elszállitatott 425 drb 1899 Jul. hó 17-ik napjára maradt készlet, ben 42.317 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata k-llemesebb.

Szerkesztői üzenetek.

S . . . , B Való-zinűleg gyorsabba szükség lesz reád, mint hitük. A szoldateszka nem akar tréfálni s muszaj lesz nehany napi vizgálatra bevonu ni. Tavir ti ag tudaklak, addig jó pihenést!

N. N. Hogy Koppi ur kicsoda, azt nem arulhatjuk el. Elvegre a szójatek gyártás neki betegsége s miért adjuk őt át ezért a nyilvánosságnak illetve közmegevetésnek.

Mars. Hozszabb sz rks-tó-égi tanácskozás után végérvény-sen elhatároztuk, hogy a tere-ó idűljeivel többre nem foglalkozunk.

Kis hivatalnok, Kérem az egész nagyon egyszerű. Ha családod nem tudna eltartani ne hazasodjék meg.

Nyilt-tér.

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margit forrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lihiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kiváló hatású a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“ megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva Kiváló hársat látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a főtös mennyiségben képződött sav oka e rossz emésztésnek

A huygsavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz t vábbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosánarai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnek a „Margit“- forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvoszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen. Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főrkár:

ÉDESKUTYL ásványvíznagykereskedés

cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN. Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Piacz-utca 7. sz. a.

(Vecsey Zolán ház)

egy nagyobb bolt, pincze és raktár olesón, azonnal kiadó.

Ugyanott bolti berendezés eladó.

Dr. VARGA LAJOS

ügyved

Piacz-utca 44.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

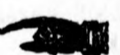
Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.